Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування
Млинівського районного суду Рівненської області
13.02.2026

м. Рівне, 2026 рік

І. ВСТУП

На виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19[1], 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 13.02.2026 групою НПМ здійснено відвідування Млинівського районного суду Рівненської області (далі – суд, Млинівський районний суд).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Корнійчук Олександр Васильович, представник Уповноваженого у Рівненській області;

Черняк Артем Сергійович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Пилипчук Микола Володимирович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Українець Тетяна Володимирівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Коваль Вікторія Олегівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Слободенюк Інна Валентинівна, представник громадської організації.

Відвідування суду здійснено з відома і за участі **Шевчука Миколи Івановича,** керівника апарату суду.

Загальна інформація.

Суд розташований в окремій двоповерховій будівлі за адресою: вул. С.Бандери, 7, с. Млинів, Дубенський р-н, Рівненська обл. (фото 1).

Будівля суду облаштована двома входами/виходами – основний (центральний) та службовий (конвойний).

На центральному вході розміщено інформаційну вивіску з найменуванням судового органу (фото 2).

Відповідно до статті 22 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» Млинівський районний суд є судом першої інстанції та здійснює правосуддя у порядку, встановленому процесуальним кодексом.

Загальна штатна чисельність працівників суду становить 20 співробітників. Згідно зі штатним розписом кількість штатних посад суддів – 4, фактично здійснює правосуддя – 2 судді (2 судді без повноважень).

У приміщенні суду установлено інформаційні стенди для відвідувачів, на яких розміщено актуальну інформацію, зокрема номери телефонів гарячих ліній для надання безоплатної правової допомоги, а також контактні дані для звернень до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (фото 3-4).

Охорону громадського порядку та безпеку в суді забезпечують співробітники Служби судової охорони Рівненської області. У вестибюлі суду обладнано їх пост, який крім іншого здійснює пропускний режим, реєстрацію відвідувачів тощо (фото 5).

На вказаному пункті пропуску наявна аптечка для надання першої домедичної допомоги, яка укомплектована необхідними медичними засобами та препаратами, що мають актуальні терміни придатності (фото 6).

Під час відвідування встановлено, що працівники суду пройшли тренінги з надання домедичної допомоги та отримали відповідні сертифікати.

У суді функціонує одна зала для проведення судових засідань, що призначена для розгляду кримінальних справ та обладнана загородженням із спеціального захисного скла для розміщення підсудних (засуджених). Зала облаштована технічним обладнанням, необхідним для проведення судових засідань, у тому числі в режимі відеоконференцій, а також системами відеоспостереження (фото 7-9).

Конвоювання підсудних (засуджених) здійснює рота конвойної служби Головного управління Національної поліції в Рівненській області.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування групою НПМ здійснено 16.02.2024. За його результатами виявлено наступні порушення та недоліки:

Порушення права на захист від катувань, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання;

Порушення права на професійну правничу допомогу;

Порушення права осіб на рівний доступ до правосуддя;

Порушення права на забезпечення безпеки у суді;

Рекомендації, надані за результатами попереднього відвідування, не виконані, виявлені порушення - не усунуті.

ІІ. Факти, виявлені під час відвідування

Порушення права на захист від катувань, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 28 Конституції України).

1. Вимогами пункту 6.5.2 Державних будівельних норм В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 17.05.2010 № 175 (далі – ДБН В.2.226:2010), передбачено, що в кожному приміщенні суду камери для підсудних слід

передбачати, виходячи з розрахунку три камери на кожну залу судових засідань для розгляду кримінальних справ, однак у приміщені Млинівського районного суду обладнано 2 камери для тримання підсудних.

Зазначене може свідчити про недотримання встановлених вимог щодо роздільного розміщення осіб, які утримуються під вартою, зокрема – чоловіків і жінок, дорослих і неповнолітніх, а також осіб, яким заборонено контактувати між собою відповідно до процесуального статусу або обставин кримінального провадження.

2. Згідно пункту 6.5.2 ДБН В.2.2-26:2010 площа кожної камери для підсудних (засуджених) повинна бути не менше ніж 4,0 м^2. Водночас, фактична площа камер суду складає лише 2,1 м^2 (фото 10-12).

3. В порушення вимог пункту 8.2.3 ДБН В.2.2-26:2010 в камерах для утримання підсудних (засуджених) відсутня працююча припливно-витяжна або механічна системи вентиляції, що не забезпечує належної циркуляції повітря в приміщенні.

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України).

4. У порушення статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, пункту 23.4 Європейських пенітенціарних правил, статті 59 Конституції України, пункту 6.5.2 ДБН В.2.2-26:2010, у приміщенні суду відсутня кімната для спілкування адвокатів з підсудними (засудженими), що унеможливлює повноцінну реалізацію їх права на захист та справедливий суд, а також перешкоджає здійсненню адвокатських обов'язків на основі принципів конфіденційності і незалежності, а також забезпеченню ефективного захисту прав і свобод підсудних відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України та Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Окрім цього, зазначене порушення може стати причиною чергових звернень до Європейського суду з прав людини (далі – ЄСПЛ) і подальшої виплати Україною значних сум коштів в якості компенсації.

У справі «Фірстов проти Росії» (скарга № 67312/12) ЄСПЛ констатував, що хоч підсудний і міг спілкуватися зі своїм захисником через загородження у залі суду, у тому числі під час перерв, які оголошувалися для цієї мети суддею за клопотанням заявника, не було доведено, що такі консультації носять конфіденційний характер у зв'язку з присутністю конвою у межах досяжності слуху.

Таким чином, ЄСПЛ засвідчив порушення статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Отже, проведення зустрічі адвоката із утримуваними особами у приватному порядку є необхідним для їх захисту від неналежного поводження.

Порушення права осіб з інвалідністю (стаття 21 Конституції України, статті 9, 13 Конвенції про права осіб з інвалідністю).

5. У порушення пункту 7.2.20 ДБН В.2.2-26:2010, початок сходів та пандусу не позначений тактильними (рифленими) та контрастно забарвленими попереджувальними смугами, що розташовуються перпендикулярно до напрямку руху перед сходами (фото 13-14).

6. Усупереч вимогам пункту 6.1.9 ДБН В.2.2-26:2010 та пункту 6.3.2.1 державних будівельних норм В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Очновні положення», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.11.2018 № 327 (далі-ДБН В.2.2-40:2018), особи з інвалідністю та інші представники маломобільних груп населення не мають можливості самостійно потрапити до зали судових засідань, оскільки вона розташована на другому поверсі. У той же час будівля суду не обладнана підйомником з вертикальним або паралельно до нахилу сходів переміщенням, що веде з першого на другий поверх. Зі слів керівника апарату суду, судові засідання для вищезазначеної категорії осіб призначаються у залах судових засідань розташованих на першому поверсі.

7. Наявні санітарні вузли не відповідають вимогам пункту 11.5 ДБН В.2.240:2018, оскільки не пристосовані для використання особами з інвалідністю (відсутні спеціальні поручні, розширені кабіни, кнопки виклику тощо).

Порушення права на життя (стаття 3 Загальної декларації прав людини, стаття 2 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, статті 3, 27, 29 Конституції України).

8. У порушення вимог Кодексу цивільного захисту України та вимог наказу Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 липня 2018 року за № 879/32331 (далі - Наказ), наявне у суді підвальне приміщення суду, яке визначено як укриття, потребує ремонту, тому не може експлуатуватись як захисна споруда, зокрема, передбачає належний технічний стан опорних огороджувальних конструкцій, гідроізоляції та захисних пристроїв захисної споруди (споруди подвійного призначення, найпростішого укриття); справність і постійну готовність до роботи спеціального обладнання, інженерних мереж та систем життєзабезпечення захисної споруди, наявність нормативних аварійних запасів води, паливно-мастильних матеріалів, а також майна, необхідного для життєзабезпечення населення, що підлягає укриттю; належний протипожежний та санітарний стан приміщень споруд фонду захисних споруд. Однак, підвальне приміщення потребує виконання будівельно-ремонтних робіт і технічного оснащення, оскільки протипожежний та санітарний стан укриття не відповідають вимогам нормативно-правових актів (фото 15-18).

9. По маршруту конвоювання підсудних відсутні кнопки звукової сигналізації, що не відповідає вимогам пункту 13 Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах обвинувачених (підсудних), засуджених за вимогою судів, затвердженої спільним наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Державної судової адміністрації України, Генеральної прокуратури України від 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68 та пункту 7.1.10 ДБН В.2.2.-26:2010.

10. У порушення пункту 7.2.6 ДБН В.2.2-26:2010 не усі приміщення суду обладнано автоматичною пожежною сигналізацією.

ІІІ. Рекомендації

Територіальному управлінню Державної судової адміністрації України в Рівненській області, Млинівському районному суду Рівненської області в межах їх компетенції:

1. Опрацювати питання щодо забезпечення у суді кількості камер для підсудних (засуджених) не менш ніж 4 м^2 виходячи з розрахунку три камери на кожен зал судових засідань для розгляду кримінальних справ.
2. Вжити заходів щодо облаштування камер для утримання підсудних (засуджених) працюючою припливно-витяжною або механічною системами вентиляції.
3. Вжити заходів щодо облаштування кімнати для роботи адвоката з підсудними (засудженими).
4. Вжити заходів щодо облаштування в суді укриття, що відповідатиме вимогам законодавства у сфері цивільного захисту населення.
5. Вжити заходів щодо обладнання приміщень суду автоматичною пожежною сигналізацією.
6. Вжити заходів щодо створення для маломобільних груп населення відповідних умов для вільного користування приміщеннями суду.
7. Вжити заходів щодо встановлення кнопки звукової сигналізації по маршруту конвоювання підсудних, згідно з вимогами нормативних документів.

Додаток: фототаблиця на 5 арк.

Керівник групи НПМ
Головний спеціаліст
Відділу сприяння роботі
регіональних представництв **Тетяна УКРАЇНЕЦЬ**

ФОТОТАБЛИЦЯ ДО ЗВІТУ

Фото 1

Фото 2

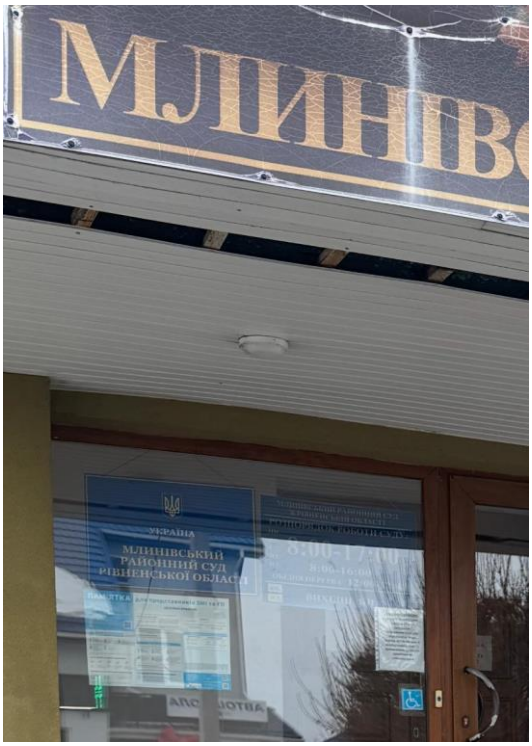

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Фото 7

Фото 8

Фото 9

Фото 10

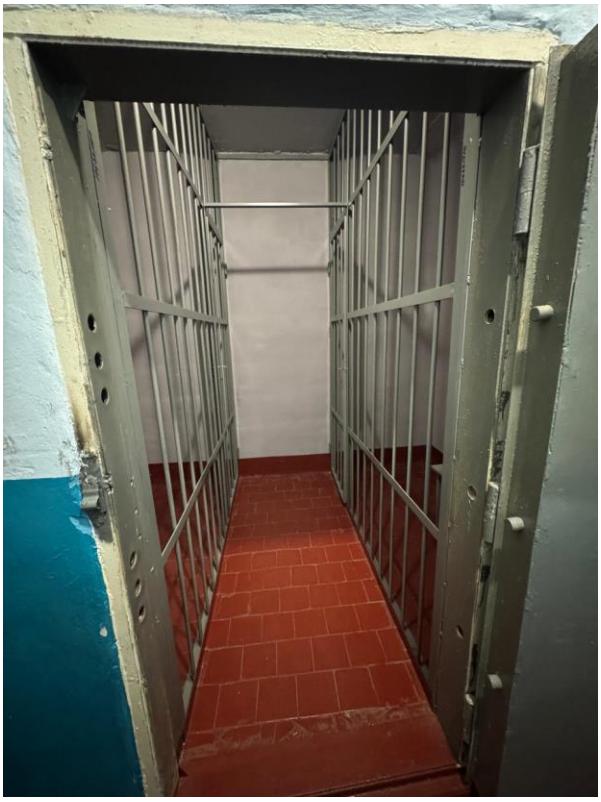

Фото 11

Фото 12

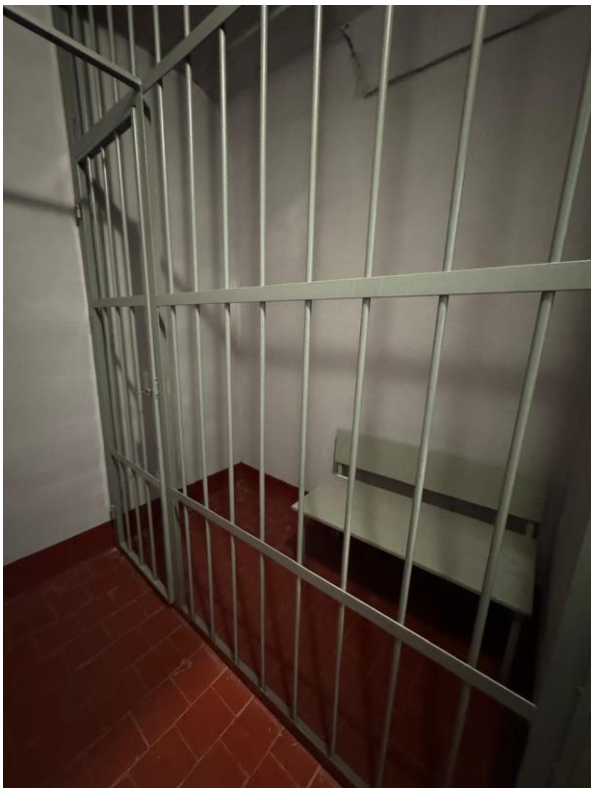

Фото 13

Фото 14

Фото 15

Фото 16

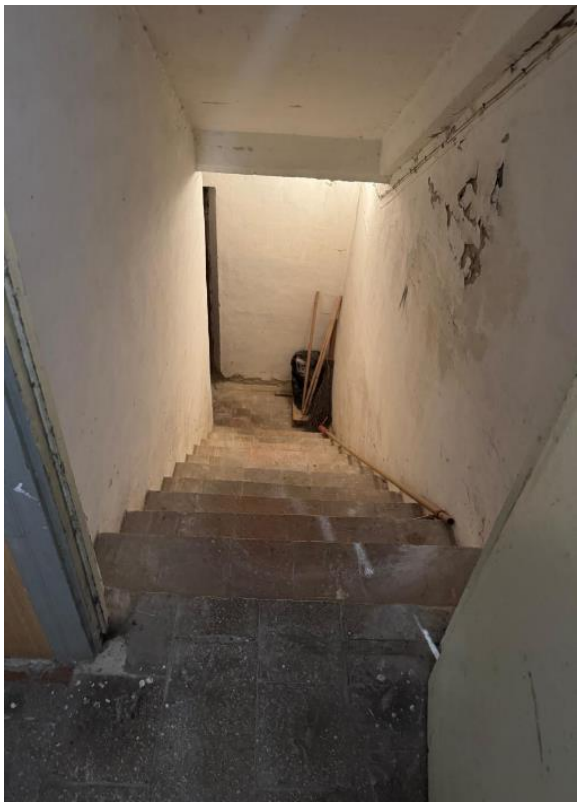

Фото 17

Фото 18

